T072 BL 2 (150) Vật Nặng-Vật Vô Thường-Nêu Dẫn Về Phẩm Tạp Tụng Và Oai Nghi

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 31 652 VAÄT NAËNG Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy caùc Tyø-kheo ñem baùn giöôøng neäm cuûa chuùng Taêng, hoaëc cho ngöôøi khaùc möôïn, hoaëc ñem veà duøng rieâng. Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Tyø-kheo aáy ñeán. Khi thaày ñeán roài, Phaät hoûi: - OÂng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! - Töø nay Ta khoâng cho pheùp Tyø-kheo ñem baùn giöôøng neäm cuûa Taêng, hoaëc cho ngöôøi möôïn, hoaëc laáy duøng rieâng. Neáu khi Taêng taäp hoïp taát caû cuõng khoâng ñöôïc pheùp baùn, cho ngöôøi möôïn, hoaëc ñem duøng rieâng. Neáu ai ñem baùn, cho ngöôøi möôïn hay duøng rieâng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Theá naøo goïi laø vaät naëng? Chaúng haïn nhö giöôøng neäm, ñoà baèng saét, ñoà saønh, ñoà goã, ñoà baèng tre, nhö trong giôùi aên troäm ñaõ noùi roõ. Ñoù goïi laø nhöõng vaät naëng. Neáu ñaøn-vieät ñem cuùng döôøng cho Taêng giöôøng neäm, caâu chaáp, thaûm, goái xeáp, ñai thaét löng, dao con, muoång, loïng, quaït, giaøy da, oáng ñöïng kim, nhíp caét moùng tay, bình töôùi nöôùc thì trong soá naøy caùc vaät naëng nhö giöôøng neäm, caâu chaáp, thaét löng, goái xeáp, thaûm neân nhaäp vaøo vaät cuûa Taêng töù phöông, ngoaøi ra nhöõng vaät nheï khaùc ñem chia. Neáu ñaøn-vieät noùi: “Neân ñem chia taát caû”, thì theo yù cuûa ñaøn-vieät ñem chia. Neáu hoï noùi: “Taát caû ñeàu cuùng döôøng cho Taêng töù phöông”, thì khoâng ñöôïc chia. Neáu trong luùc Tyø-kheo ñang ñi treân ñöôøng, roài ngöôøi theá tuïc troâng thaáy sinh taâm hoan hyû, ñem caùc vaät linh tinh boá thí cho Tyø-kheo, maø trong ñoù coù nhöõng vaät naëng, thì neân ñem cho Tinh xaù naøo ôû gaàn ñöôøng baèng caùch baûo ñaøn-vieät mang caùc giöôøng neäm aáy cho Tyø-kheo ôû Tinh xaù moã. Neáu hoï noùi: “Toâi ñaõ quyeát yù boá thí cho thaày, coøn hoûi toâi laøm chi nöõa?”, thì Tyø-kheo noùi: “Cuõng coù theå ñeå ôû ñaây cung caáp cho khaùch Taêng seõ ñöôïc nhieàu coâng ñöùc”. Hoï noùi: “Khoâng theå ñöôïc! Toâi ñaõ quyeát yù roài”, thì neân noùi: “Naøy laõo tröôïng! Ñaây laø vaät naëng khoù maø ñem ñi, coù theå baùn ôû ñaây roài laáy tieàn ñeán ñoù mua caùi khaùc ñöôïc khoâng?”. Neáu ñaùp: “Tuøy yù Toân giaû!”, thì ñöôïc baùn laáy tieàn mang ñeán ñoù, heã tieàn giöôøng thì mua giöôøng, tieàn neäm thì mua neäm; cuõng theá, taát caû moïi thöù khaùc tuøy nghi maø baùn roài mua. Neáu hoï noùi: “Taát caû ñeàu chia”, thì phaûi tuøy theo yù thí chuû maø chia. Neáu hoï noùi: “Taát caû ñeàu boá thí cho Taêng töù phöông”, thì khoâng neân chia. Khi thí chuû môøi coù hai tröôøng hôïp: - Moät laø theo thöù lôùp cuûa Taêng. - Hai laø môøi rieâng caù nhaân. Neáu nôi naøo Taêng ñöôïc caùc phaåm vaät boá thí theo thöù töï cuûa Taêng,

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 31 653 thì phaûi nhaäp vaøo cho Taêng. Neáu hoï môøi rieâng maø nhaän ñöôïc vaät, thì ñöôïc pheùp duøng rieâng. Neáu giöôøng neäm nhieàu maø noài chaûo ít thì neân noùi cho ñaøn-vieät bieát, roài baùn bôùt giöôøng neäm mua noài chaûo; hoaëc noài chaûo nhieàu thì ñem baùn bôùt

ñeå mua giöôøng neäm, cuõng nhö vaäy. Neáu coù ñoà ñöïng baèng kim loaïi bò vôõ beå thì ñöôïc ñem naáu chaûy ñuùc caùi môùi lôùn hôn. Ñoù goïi laø nhöõng vaät naëng. ----------

VAÄT VOÂ THÖÔØNG (CUÛA NGÖÔØI CHEÁT) Khi Phaät an truù taïi Khoaùng Daõ thì Toân giaû A-nhaõ Kieàu-traàn-nhö ñang ôû taïi Cöï-ma-ñeá. Ñeán giôø khaát thöïc, Kieàu-traàn-nhö khoaùc y, caàm baùt vaøo thoân khaát thöïc. Khi ñaõ ñöôïc thöùc aên, thaày beøn ñeán nhaø moät ngöôøi chaên nuoâi, choàng teân laø Cöø-ni, vôï teân laø Thi-baø-ly ñeå thoï trai. Baø vôï coù loøng tin hoan hyû, thöôøng cung caáp söõa töôi, söõa chua, söõa ñoùng vaùng cho thaày. (479a) Khi uoáng xong thaày lieàn trôû veà truù xöù, roài suy nghó: “Duøng caùi khí cuï (caùi thaân) thoáng khoå naøy soáng laâu ôû ñôøi ñeå laøm gì? Ta chaùn ngaùn thaân naøy quaù”. Theá roài, thaày ñem y baùt ñeå taïi moät choã döôùi goác caây trong röøng, naèm goái ñaàu treân moät hoøn ñaù troøn hình con voi, nghieâng veà hoâng beân phaûi, taâm baát loaïn, nhaäp Voâ dö Nieát-baøn. Thi-baø- ly bieát thôøi giôø thaày saép ñeán, beøn doïn giöôøng gheá, queùt töôùc, baøy bieän söõa nöôùc ra baøn chôø ñôïi. Theá nhöng, ñaõ quaù giôø maø khoâng thaáy ñeán, Thi-baø-ly suy nghó: “Sö phuï ngaøy naøo cuõng ñeán, böõa nay vì sao khoâng ñeán? Hay laø bò oám chaêng? Hoaëc laø bò truøng aùc saùt haïi?”. Ñoaïn, baø lieàn ñeán xem thì thaáy thaày ñang naèm döôùi goác caây, suy nghó: “Sö phuï vaãn coøn ñang nguû”, roài ñöùng im laëng laéng nghe. Nhöng khoâng nghe hôi thôû, baø duøng tay ñaët nôi traùi tim thì thaáy thaân theå ñaõ laïnh ngaét, lieàn thaàm nhuû: “Kyø thay! Ñaõ qua ñôøi roài, ta phaûi cuùng döôøng xaù-lôïi”. Nghó theá, baø trôû veà nhaø baûo choàng laáy buùa chaët nhöõng caây cuûi toát chaát thaønh ñoùng roài Hoûa-thieâu nhuïc thaân cuûa thaày. Theá roài, hoï ñöùng moät beân nhìn xem, thì thaáy coù boán con chim nhieàu maøu saéc khaùc thöôøng töø boán phöông bay ñeán. Thaân chim boãng döng bieán thaønh maøu traéng roài bay ñi. Luùc aáy, ngöôøi choàng laø Cöø-ni ñöùng ñoù toû veû ñau khoå, khoâng vui, suy nghó nhö sau: “Y baùt cuûa Tyø-kheo naøy phaûi ñem naïp cho vua vì pheùp vua raát khoù, sôï raèng seõ ñoøi nhöõng thöù khaùc nöõa”. Ñoaïn, oâng mang y baùt ñi ñeán nhaø vua, taâu: - Y baùt naøy laø cuûa Tyø-kheo Kieàu-traàn-nhö ñaõ qua ñôøi, toâi xin naïp cho ñaïi vöông! Vua beøn ñònh giaù y baùt aáy laø naêm tieàn. Vieân quan ñoaùn söï noùi: - Vò Sa-moân naøy ñaõ qua ñôøi, y baùt neân ñöa veà cho Tyø-kheo. Theá laø ngöôøi aáy mang veà baïch vôùi Taêng: - Toân giaû A-nhaõ Kieàu-traàn-nhö ñaõ qua ñôøi coù y baùt naøy coøn ñeå

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 31 654 laïi. Caùc Tyø-kheo thaáy theá bieát laø y baùt cuûa thaày, lieàn hoûi: - OÂng coù thaáy ñieàu gì khaùc nöõa khoâng? - Coù thaáy! Khi toâi Hoûa-thieâu, thaáy boán con chim coù nhieàu maøu saéc khaùc thöôøng... Baáy giôø, caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân, roài hoûi Ngaøi: - Vieäc aáy laø theá naøo? Baïch Theá Toân! - Ñoù laø boán thieân ma muoán ñeán xem thaàn thöùc, nhöng khoâng thaáy neân hoï hoùa thaønh maøu traéng maø bay ñi. - Y baùt naøy neân thuoäc veà ai? Baïch Theá Toân! - Ñöông nhieân thuoäc veà Taêng. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy coù thaày Tyø-kheo beänh noùi vôùi vò Tyø-kheo khaùc: - Tröôûng laõo chaêm soùc

giuùp toâi, toâi seõ cho Tröôûng laõo y baùt. Theá roài, thaày Tyø-kheo beänh qua ñôøi, caùc Tyø-kheo taäp hoïp ñònh chia y baùt cuûa thaày thì vò Tyø-kheo nuoâi beänh lieàn noùi: - Thaày Tyø-kheo beänh naøy luùc coøn soáng noùi vôùi toâi: "Haõy chaêm soùc giuùp toâi, toâi seõ cho thaày y baùt". Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn hoûi:

- Ñaõ cho chöa? - Chöa cho, baïch Theá Toân! - Chöa cho maø ñaõ qua ñôøi, phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Coøn ngöôøi nuoâi beänh ñöông nhieân khoâng ñöôïc laáy. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy coù thaày Tyø-kheo beänh noùi vôùi vò Tyø-kheo khaùc: "Haõy chaêm soùc giuùp toâi, toâi seõ cho Tröôûng laõo y baùt", beøn cho y baùt. Khi ñöôïc roài, vò aáy chöa taùc tònh maø ñem ñeå laïi beân caïnh ngöôøi beänh. Theá roài, Tyø-kheo beänh qua ñôøi; ñoaïn caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân, roài hoûi: - Vieäc aáy phaûi laøm theá naøo, baïch Theá Toân! - Ñaõ taùc tònh hay chöa? - Chöa, baïch Theá Toân! - Ngöôøi kia khoâng ñöôïc nhaän! Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy, coù Tyø-kheo beänh noùi vôùi Tyø-kheo khaùc: - Haõy chaêm soùc giuùp toâi, toâi seõ cho Tröôûng laõo y baùt. Thaày lieàn laáy cho. Khi ñöôïc roài, vò aáy taùc tònh, roài ñem ñeå laïi beân caïnh Tyø-kheo beänh, cho ñeán Phaät hoûi: - Ñaõ taùc tònh chöa?

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 31 655 - Taùc tònh roài, baïch Theá Toân! - Ngöôøi aáy ñaùng ñöôïc nhaän. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, coù Sa-di qua ñôøi, caùc Tyø-kheo beøn hoûi Phaät: - Caùc y baùt vaät duïng naøy thuoäc veà ai, baïch Theá Toân! - Thuoäc veà Hoøa thöôïng. Laïi coù tröôøng hôïp Tyø-kheo nuoâi beänh thoát lôøi oaùn haän nhö sau: - Toâi nuoâi beänh baát keå noùng laïnh, laøm bao vieäc cöïc nhoïc, ñi tìm xin thuoác thang cho ñeán vieäc ñi ñoå boâ ñaïi tieåu, söï thaät laø nhö vaäy thì ai ñaùng nhaän ñöôïc, chaúng leõ chuùng Taêng ñöôïc sao? Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn daïy: - Tyø-kheo nuoâi beänh kham khoå, neân cho ba y, baùt, boàn chöùa vaø nhöõng thuoác men coøn laïi. Baáy giôø, Toân giaû Öu-ba-ly bieát ñuùng luùc, hoûi Phaät: - Baïch Theá Toân! Tyø-kheo beänh ñöôïc di chuùc vaät cho ngöôøi khaùc khoâng? - Ñöôïc. - Ñöôïc di chuùc cho thuoác men khoâng? - Ñöôïc. Hoaëc di chuùc: "Neáu khoâng khoûi beänh thì toâi seõ cho, neáu beänh qua khoûi thì khoâng cho". Hoaëc di chuùc: "Toâi ñi ñeán thoân xoùm aáy, neáu ñi khoâng tôùi thì seõ cho. Neáu ñi ñeán ñoù töùc laø khoûi cho". Hoaëc di chuùc: "Toâi ra ñi laàn naøy neáu maø qua ñôøi thì seõ cho, neáu trôû veà thì khoûi cho". Hoaëc di chuùc döùt khoaùt: "Duø soáng hay cheát thì loøng toâi cuõng ñaõ döùt khoaùt cho", thì neân cho. Neáu di chuùc cho nhieàu ngöôøi thì ngöôøi sau cuøng seõ ñöôïc. Neáu cho nhieàu ngöôøi thì ngöôøi hieän dieän seõ ñöôïc. Khi Tyø-kheo qua ñôøi hay nhaäp Nieát-baøn, khoâng neân ñoùng cöûa lieàn. Neáu vò aáy coù ñeä töû ñoàng haønh, ñeä töû y chæ trì giôùi, ñaùng tin thì neân giao oå khoùa cho hoï. Neáu hoï khoâng ñaùng tin thì neân giao oå khoùa cho thaày tri söï, ñôïi ñeán khi cuùng döôøng xaù-lôïi, lo vieäc ma chay xong môùi ñem y vaät cuûa vò aáy ra. Neáu ñeä töû ñoàng haønh, ñeä töû y chæ cuûa vò aáy trì giôùi, ñaùng tin, thì neân baûo hoï ñem ra. Neáu hoï khoâng ñaùng tin thì neân baûo thaày tri söï ñem ra. Neáu coù moät Tyø-kheo naøo ñoù, noùi: "Y baùt cuûa toâi

cuõng coù trong naøy", thì phaûi quan saùt. Neáu ngöôøi aáy trì giôùi ñaùng tin thì neân ñöa. Neáu khoâng ñaùng tin thì khoâng neân ñöa. Neáu coù ngöôøi ñaùng tin laøm chöùng, thì neân ñöa tröôùc roài Taêng môùi nhaän sau. Nhaän laáy coù ba caùch: laøm Yeát-ma roài nhaän; chia phaàn roài nhaän; trao ñoåi cho nhau maø nhaän.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 31 656 Laøm Yeát-ma roài trao: Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi nhö sau: - Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo Moã giaùp vöøa qua ñôøi, vöøa nhaäp Nieát-baøn, nhöõng y baùt vaø caùc taïp vaät khaùc cuûa thaày neân chia cho Taêng hieän dieän. Neáu thôøi gian cuûa Taêng ñaõ ñeán, Taêng hieän dieän laøm Yeát-ma cho Tyø-kheo Moã giaùp. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo Moã giaùp vöøa qua ñôøi, vöøa nhaäp Nieát-baøn, caùc y baùt vaø nhöõng vaät duïng khaùc cuûa thaày neân chia cho Taêng hieän dieän. Nay Taêng hieän dieän ñem y baùt vaø caùc taïp vaät khaùc trao cho Tyø-kheo Moã giaùp. Caùc Ñaïi ñöùc naøo baèng loøng ñem y baùt vaø caùc taïp vaät khaùc trao cho Tyø-kheo Moã giaùp thì im laëng; ai khoâng baèng loøng haõy noùi. Taêng ñaõ baèng loøng ñem y baùt vaø caùc taïp vaät khaùc trao cho Tyø- kheo Moã giaùp xong, vì Taêng im laëng. Toâi ghi nhaän vieäc naøy nhö vaäy. Ñoù goïi laø laøm Yeát-ma roài trao. Chia phaàn roài trao: Khi chia phaàn xong lieàn tuyeân boá: - Moãi ngöôøi haõy töï laáy phaàn mình. Ñoù goïi laø chia phaàn roài trao. Trao ñoåi nhau maø nhaän phaàn: Trao ñoåi laãn nhau (giöõa ngöôøi naøy vaø ngöôøi khaùc), ñoù goïi laø trao ñoåi nhau maø nhaän phaàn. Neáu coù boán Tyø-kheo ôû trong thoân maø moät ngöôøi qua ñôøi, thì ba Tyø-kheo coøn laïi neân chia nhau, noùi nhö sau: - Thöa caùc Tröôûng laõo! Tyø-kheo Moã giaùp vöøa qua ñôøi, vöøa Nieát- baøn, coù caùc y baùt vaø taïp vaät khaùc naøy neân chia cho Taêng hieän dieän, nhöng nôi naøy khoâng coù Taêng (khoâng ñuû boán Tyø-kheo), chuùng ta hieän dieän neân chia nhau. Neáu truù xöù coù ba Tyø-kheo maø moät ngöôøi qua ñôøi thì hai Tyø-kheo coøn laïi neân chia nhau, noùi nhö sau: "... Nôi naøy khoâng coù Taêng, chuùng ta hieän dieän seõ ñöôïc". Neáu truù xöù coù hai Tyø-kheo maø moät ngöôøi qua ñôøi thì Tyø-kheo coøn laïi ñöôïc nhaän, baèng caùch taâm nghó, mieäng noùi: - Tyø-kheo Moã giaùp vöøa qua ñôøi, vöøa nhaäp Nieát-baøn, coù y baùt naøy neân chia cho Taêng hieän dieän, nhöng ôû ñaây khoâng coù Taêng, vaäy toâi hieän dieän ñöôïc quyeàn nhaän. Neáu muoán cho vaät duïng cho Tyø-kheo nuoâi beänh, neân ñieåm danh ñeå bieát soá ngöôøi nhieàu ít. Sau khi ñaõ bieát, neân ñem y baùt vaø thuoác men coøn laïi cuûa ngöôøi maát cho hoï. Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi: - Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo Moã giaùp vöøa qua ñôøi, vöøa nhaäp Nieát-baøn, y baùt cuûa thaày neân chia cho Taêng hieän dieän. Neáu thôøi gian cuûa Taêng ñaõ ñeán, Taêng ñem y baùt vaø thuoác men coøn laïi naøy cho Tyø-kheo nuoâi beänh laø Moã giaùp. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Roài moät laàn laøm Yeát-ma cho ñeán:

- Taêng ñaõ baèng loøng cho Tyø-kheo nuoâi beänh laø Moã giaùp y baùt vaø thuoác men coøn laïi xong, vì im laëng. Toâi ghi nhaän vieäc naøy nhö vaäy. Trong tröôøng hôïp naøo ngöôøi nuoâi beänh ñöôïc nhaän phaàn, tröôøng hôïp naøo khoâng ñöôïc nhaän phaàn? Tröôøng hôïp khoâng ñöôïc nhaän: Goàm coù: Laøm taïm thôøi khoâng

ñöôïc nhaän; bò sai laøm khoâng ñöôïc nhaän; laøm vì thích phöôùc ñöùc khoâng ñöôïc nhaän; laøm vì taø maïng khoâng ñöôïc nhaän. Laøm taïm thôøi: Laøm taïm thôøi chöù khoâng phaûi laøm chính thöùc, ñoù goïi laø laøm taïm thôøi. Bò sai laøm: Taêng theo thöù töï sai laøm thì goïi laø sai laøm. Laøm vì thích phöôùc ñöùc: Vì mong muoán ñöôïc phöôùc ñöùc maø nuoâi beänh, ñoù goïi laø thích phöôùc ñöùc. Taø maïng: Vì hy voïng (ñöôïc phaåm vaät) maø nuoâi beänh, ñoù goïi laø taø maïng. Tröôøng hôïp ñaùng ñöôïc: Phaät daïy: Vì muoán ñöôïc lôïi ích (cho ngöôøi beänh), ít nhaát laø ñoát moät ngoïn ñeøn. Vì muoán cho ngöôøi beänh ñöôïc bình phuïc thì ñaùng ñöôïc nhaän phaàn. Khi laøm Yeát-ma xong, neân phaùn ñoaùn boùng maët trôøi. Neáu coù Tyø- kheo khaùch ñeán thì phaûi bieát laø tröôùc luùc Yeát-ma hay sau luùc Yeát-ma; hoaëc gaëp luùc cheát maø khoâng gaëp luùc Yeát-ma; hoaëc gaëp luùc Yeát-ma maø khoâng gaëp luùc cheát; hoaëc vöøa gaëp luùc cheát, vöøa gaëp luùc Yeát-ma; hoaëc khoâng gaëp luùc cheát, cuõng khoâng gaëp luùc Yeát-ma. Trong ñaây, gaëp luùc Yeát-ma, khoâng gaëp luùc cheát, vöøa gaëp luùc cheát, vöøa gaëp luùc Yeát-ma thì ñöôïc nhaän phaàn. Tröôøng hôïp gaëp luùc cheát, khoâng gaëp luùc Yeát-ma; vöøa khoâng gaëp luùc cheát, vöøa khoâng gaëp luùc Yeát-ma thì khoâng ñöôïc nhaän phaàn. Nhöng neáu ñi tìm thuoác cho ngöôøi beänh, hoaëc vì vieäc cuûa thaùp, cuûa chuùng Taêng maø ñi vaéng thì neân cho phaàn. Ñoù laø caùch xöû lyù vaät cuûa ngöôøi cheát. ----------

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.